

قیمت سالیانه
از وزراء و اعیان دولت هندر
معارف دوستی شار
برای مکاتب و کتب خانهای ممل
و معاونین و وقائمه نکاران (صحری)
رابکان
از عموم خریداران در داخله
(۱۲) روپیه کابلی در حارجه
نیم بوند انگلیسی با محدود بسته
از طلاق و محصلین اتفاق فوت
ششماهه
داخله خارجه
(۸) روپیه (۷) شلنگ

درین جریده از هر گونه علوم و وقایع سیاسی
و منافع دولتی و فوائد ملی بحث میشود

آذان و نیم

ده افغانستان کابل

سید سردار بیر

سید محمد قاسم

مه امورات تحریریه بنام

اداره فرستاده شود

اداره در انتشار و اصلاح مقامات

وارده مختار است

در هر هفته یکبار نشر میشود

اور افقیه درج نشود اعاده نمیشود

امان و عدالت

۱۳۳۷

از اینای وطن هر که اهل دیده شد بدون خواهش

جریده برایش فرستاده میشود

نهاییک شماره یک عباسی

تاریخ شمسی (۲۵) سرطان ۱۳۰۲ شمسی مطابق ۲ ذیحجه ۱۳۴۱ قمری تاریخ انگلیزی (۱۷) جولائی ۱۹۲۳ غیری

فهرست مقالات فصلنامه

مقالات اسامی

- (۱) افغانستان و روپیه (۲) نطق مصطفی کمال پاشا در قونینه (۳) نطق سفیر دولت روپیه راجع بقتل نایابنده روپیه در لوزان . (۴) زبان بطور اطلاق (۵) علم تفسیر - حوادث داخلیه
- (۶) کشف اموال مسروقه و دستگیری دزدان در هرات (۷) تأسیس مکاتب (۸) کارخانه کادی سازی (۹) هتل
- (۱۰) افغانستان آشوبی صنایع و خرس اشجار (۱۱) جزای غفات - حوادث خارجیه
- (۱۲) کافرنس لوزان (۱۳) ضائمهات انگلیس در جنک بین المللی (۱۴) اعضای معاهده نجارتی روپیه و ایران
- (۱۵) معاهده انگلستان و هجاز (۱۶) مذمت از سبات کرزن (۱۷) کنکره اجتا عیون (۱۸) محکمه روپیه فتنه باشه جی (۱۹) شدت اعتصاب در رور (۲۰) روابط انگلستان و روپیه (۲۱) تشکر نایابنده کان بین الهرین از اعاليحضرت خانی
- (۲۲) روزنگاریک شخصیک ده هزارن دارد (۲۳) اعلان شرکت امانیه

(شرایط درج کردن اعلانها)

از اهالی داخله و خارجه سودا کرانی که مال نجارتی و صنعتکرانی که صنعت خود شانرا در (امان افغان) اعلام
و انتشار کردن میخواهند ، و یادیکر هر رقم اعلان و اشتبهار یک باشد از قرار شرایط ذیل درج و شایع میشود :
اعلانیکه در متن اخبار از یکبار تا به پنج بار نشر و شایع شود بسر سطر ۱ یک روپیه کابلی (که معادل یک فرانک است)
و اکثر از پنج بار بیشتر نشر کردن خواهدند فی سطر یک قران یعنی نیم روپیه کابلی اجرت کرفته میشود اعلانیکه در صفحه
آخری درج شود از یک بار تا به پنج بار فی سطر یک قران یعنی نیم روپیه کابلی و اکثر از پنج بار بیشتر نشر کردن خواهد
فی سطره شاهی یعنی ربع روپیه اجرت کرفته میشود . طول سطر یک سطون اخبارما (۳ - پنج - ۴ - ووت امیشند
هر کاه شخصی اعلان خود را میادیا تا یک سال نشر کردن خواهد و وجه یک ساله را پیشکی ادایا باید در صفحه آخری بشی
و سر سطری سنار (سدس روپیه) اجرت کرفته میشود . از اعلانات معارف و مؤسسات بازه نجارتی تا یک سال میتوان درج میتواند

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

افغانستان و روسیه

درین روزها مئله پادداشت برطانیه بروسیه و مذاکرات و مفاوضات طرفین درین زمینه فضای سیاست را از ابرهای تیره و تاریک دیپلماتی مستور ساخته و افکار و عقول عموم را باضراب اندخته که این انقلاب بزرگ فکری و سیاسی چه آثار زیانی بهمود خواهد رسید آیا سویا فرم مقاومت امیریا لزم خواهد کرد؟ آیا سیاست دولت روسیه در منطقه ضعیف و سست خواهد کشت؟ خبرهای چشمول جرائد انگلیسی در مسائلهای خواهد بود، بعض خبرهای ای اساس دیگر مثل اینکه روابط تجارتی ایران و روسیه قطع شد، اعلیحضرت افغانستان معاوه رویه را امضا نکردند و هماکر روسیه بسیار دشمنانی افغانستان جمع شده‌اند، دولت ترکیه برای اینکه خود فشار آورده، باغی را جیس و مجازات کرده، روابط او با روسیه در شرک اقطاع است افکار عوام انسان و اشخاصی را که طالعه شده دربرو یا کند های سیاسی ندارند لست باستقرار روابط در روسیه با دولت مذکوره مشتبه تراخیه و کان میکنند که مذاکرات آنها یافعلاً قطع شده و یاقطع میشود، اینست که برای ازالة غشاوۀ خفاء از ایصار اصحاب بصیرت و برداشت برده است، از روی حقیقت، مخصوصاً لبیت به اوضاع افغانستان و روسیه اختصار آن تحریر این چند سطر اقدام نمودیم چون که این اشتباهات ذاتی از همان مسئله اول است که حقیقتاً اهمیت تمامی دارد، مناسب می‌باشد که ابتداءً قدری در اطراف آن صحبت کنم: از جرائد انگلیسی که حقائق را همه وقت طوری می‌نویسند که به منافع خود شان تکیه می‌کند در مسئله، اسپات روسیه و برطانیه ظاهرآ جنان مینیاده که دولت روسیه را که ملائم و مسات آمیزی که بنابراظن غالب طرف را اقفال می‌کند در جواب یاد داشت از کلستان اتخاذ خواهد است و تقریباً در مقابل دولت برطانیه مواد یاد داشت و تقاضا های اوراء‌اماً قبول کرده و دیگر دغدغه از جهت کدورت یاقطع علاقه بین دولتین باقی نمانده است، اما از خبرهای ماسکو‌چنان معلوم میشود که یاد داشت از کلستان متضمن سه فقره شکایت اسپی بود که در ضمن هریک مثال و نمونه های چند ذکر شده است و دولت برطانیه آنها را ناقض قرارداد بین دولتین تصور مینموده اول قضیه صید ماهی در زمینی سواحل شمال روسیه است که

ماست و نیز در آئینه مقاله می‌سوسطی درین باب نوشته خواهد شد حاضر آزان صرف لظر کرده عقصد اسامی خود رجوع می‌کنم.

روابط افغانستان و روسیه از روزیکه یکدیگر را شناخته و معاهده دولتی همچومنه بین شان قرار یافته تا این وقت پیش و تیره بوده تیره و تاریک شکسته است و اسباب تیر کی آن هم هیچ بینظر نمی‌آید و در آئینه هم هرگاه دولت بهینه روسیه برخان فکریکه از استاداً تا استاد نسبت به افغانستان دارد ثابت و به موجات عهد نامه منعقده شامل بود مناسبات دولتین برقرار و روابط شان دولتی همچومنه و خوشکوار خواهد بود، بخلافه افغانستان جوان از سیاست دول همچومنه خود هر نوع پاشد ابداعی ترسد و نه از اینکه از احساسات اهالی شهر نیست باو پک آلت خطرناک در دست سیاست پک دولت همسایه برضد منافع همسایه دیگر واقع شود، قوام و قیام افغانستان بفکر خود او و بای خود او است از خوشکواری و ناکواری مناسبات سیاسی دیگران از جایگزینه و سیاست او متنزل نمیشود، و شاهد اینکی اقدام دلیرانه او است به عقد معاهده دولتی خودی که این روسیه با آن که اساساً قبول کرده در مقابل همانه بمثل واردانه اسناد و دلارک مثبته راجع برقاً پک از مادرین روسیه نکرده بود و از تبلیغات و پروپاگندا او که دول معظامه را بلژیه اندخانه اندک خوف و هراسی بخود راه نداد.

و اینکه اعلیحضرت افغانستان معاهده پادوت روسیه را اعضا کردن امری است بی‌حقیقت، جراحته که معاوه اسامی از چند سال است بین دولتین در استاداً تصویب و اعضا شده، و بعض قراردادهای فرعی راجع به تجارت و پوسته وغیره لذی الاقضاء بتصویب و تراصی طرفین صورت خواهد کرفت، خلاصه روسیه دولتین علیین افغانستان و جمهوریه ساوتی روسیه از استاداً الی الان خوشکوار و مناسبات شان کافی سابق ثابت و برقرار است.

اطق مصطفی کمال باشا در قویه

(۱)

محاجرات آئینه مملکت عثمانی

خبر مخصوص جریده المقطم مصری ازاله‌میول مینکارد: مصطفی کمال باشا بعداز مسافرت اخیریکه به کلیکا کرده بود درموقی که از شهر قویه میخواست به (آستانه) بود اهالی قویه استقبال شایانی بعمل آوره‌ند و ازاوت‌قاضاً نمودند که در شهر بنویی ظاهر خواهد شد،

آنها نیزه‌اند معلم نه باها و عده داده بود که در وقت مراجعت به اغیره قضای آنرا می‌زدیدند لهذا درین مارچ که روز سه شنبه بود بقویه مراجعت نموده و در عرض سه‌روزی که در انجا ماند چهار قفره لطف بسیار همی درجه‌ار جا اراده نمود: بکی از آنها در دارالحاکمه، دویی در اداره (ترک اوچانی) سیمی در مهمانی جایی که از طرف خانمها در اداره جمیت هلال احریش‌رف حضور اولاده شد، چهارم در مدرسه سلطانی، اکثر عن طبقه‌ای فوکراً بخواهم انتشار دهن صفحات (المقطم) کن‌جایش آنها را بخواهد داشت امداً خلاصه آنها از بلا مبنی‌کارم: بطوریکه ذکر شد مصطفی کمال باشا اتفاق اولی خود را در دارالحاکمه در مهمانی که از طرف اداره بدله داده شد ایجاد و درین اتفاق پس از اینکه از احساسات اهالی شهر نیست باو نشکر خوده و از حضار خواهش کرد که اظهار تشكیر اورا عموم اهالی رساند چنین کفت:

نظر باشکه از طرف تمام اهالی ااطلوبی در هر نقطه که وارد شده‌اند نظر این احساسات والطاف را از محترمین اهالی درباره خود مشاهده نموده‌اند خود را که تایین اندازه مظہر توجه ملت خویش کرده‌اند مسعود دالسته و از طرف هم خود را لایق این‌مه و محبت و توجه ملت نمیدانم (صدای اشغفار الله) بعد معلم الیه کلام خود را بجز اینات عمومی مملکت منعطف داشته و گفت در ارجاعهای واقعهای و اقدامات مجده دشمن خارجی که رعلیه استقلال مانع شده اورده بود مشکوب و مخدول کرده بطوریکه بیچکونه خوف از این راه بشرط اتخاذ تدابیر لازمه رای حفظ استقلال مملکت برای ما باقی نمانده است لیکن در داخل مملکت بعضی دشمنان خودی وجود دارند که آنها همیشه بخواهند با مقدرات ما بازی نمایند و خطر این نوع دشمن داخلی بالآخر از دشمنان خارجی است، بعقیده من باستی ملت ما هانطوریکه در مقاومت باقشون خصم باشانی خوده و فاتح کرده در مقابل اینها نیز با کمال اتحاد و اتفاق مقاومت بخراج دهد، و نیز رای ملت ترک واجب است در میدان علم، فن و اقتصاد شروع باشیه نموده اتفای موقیه‌ای میدان چنگ را درین میدان هم حائز کرده و اکر ما می‌خواهیم کاملباً به آرزوی اصل خود یعنی (حاکیت ملت در مقابل این خود) نائل کردم یکانه شرعاً که از تعقیب آن ناکرر هستم هانا دخول در میدان هزاره علم صنعت و تجارت است وسی.

البته اکر بازده بصیرت نکاه شود نتائج عظیمه این مدت قلیل که سه‌ماه و نیم بیشتر نیست عقدرات خویش حاکم شد و این بخوبی ظاهر خواهد شد،

فازی معظم له در خانه لطق خود اشاره کرد که :-
اهمی قویه عنقریب در تثید ارکان حکومت وطنی پیشو
سایرین بوده و در زراعت و تجارت لظر بفعالیت مخصوصی که
دارند خود را بر دیگران مقدم خواهند داشت :

پس از اینکه مصطفی کمال باشند شده واز ایشان
طاهر افندی که بک از تجارت قویه میباشد بلند شده واز ایشان
را جمع شداییر حکومت در تقویت تجارت وطنی سو الا نی نمود
معظم له بلند شده چنین جواب داد :-

من مینوانم درا این موضوع که خیلی محتاج بشویج است
مذا کرانی غایم ولی این مذا کرات من نه باس حکومت ونه
هم مجلس ونه بنام قشون بوده فقط بنوان بک از غایبند کان
ملت یا بصنعت یکنفر دوست خواهد بود (صدا های احست)

زیرا که من در این خصوص هیچکوئه اجازه وصلا جوئی باس
حکومت ندارم و چنانکه هیدایت حکومت ما همان حکومت مجلس
وطی کیم بوده و او اس اوزند تمام افراد ملت مطاع میباشد وابن
حکومت هن اجازه نمی دهد که باس اور امور مجلسی توضیح دانه
و با اظهار لظری هایم حالا اکر قصد شما از کلام حکومت هیئت
وزراء است که مجلس انتخاب نموده و اختیار اداره مملکت

ورؤیت مهام دولت را بهمده کاینده آن واکذار کرده است
کراز اهالی عالم این حق تکلم از جانب آن ندارم
زیرا که افراد و هیئت هم چو وعه آن موافق مدلول قانون اساسی
مملکت در مقابل مجلس مسویاند ، پرسی هر اینست من کله در آن
چیز های که اختصاص باشند هیئت مسئول دارد حرف زده و اکر از
من مژا نماید (رای مخصوص تو در تجارت مملکت چیست)

برای اینکه خذوری در دادن جواب باش سوال شما نمی بین
میتوانم در مخصوص افکار شما را توسعه بدم

من در موضوع تجارت مملکت دو رای دارم : اول راجع
به مجال حاضر آن بوده دویی متعلق به آنیه یعنی بعد از وقوع
سلح و مس بوط به آمال و رغبت های ملت در اسر تجارت است
مسئله امتیازات اجنبی که فعلا آزاده کردم برای امور تجارتی
مملکت لازم است که آن دیگر رنگردد احتیاج بشویج ندارد
که ترقی تجارتی ما منوط باش قصده است و چون آن لغو کردیده
میتوانم بکویم که من احی در راه اقتصادی نخواهیم داشت .

ترقی تجارت بد و اصر احتیاج دارد بکی وسائل حل و نقل برای
سدادرات است که اکر آن نباشد تجارت هم نیست بشایر این
قبل از هر چیز باستی های اقام قوای - و دیگر خلوط آهن و شوشه
در تمام قاطع مملکت کوشش نمایم .

فصل و ذاتی او فرض نموده ، علمی که در چکونکی محنت و
قسم افکار بحث میکند (منطق) نام نهاده اند و همه اینها
صحیح است -

آیا انسان بذات خود متکلم است ، و اکر هیچ سخن
کفتن کسان را اشنود باز هم بیک لفظ تکلم خواهد کرد ؟
قدما جذبین می بندانه و هر قومی مدعی بوده اند ، که لفت آنها لغت
طبی است ، که اکر انسان را بحال خود و اکنارند باید چنان
سخن بکوید که آنها می کویند ، و بیک از سلاطین قدیم مصر
برای اثبات اینکه لغت مصری لغت طبی است بشر است دو طفل
را ازید و ولادت ، در کوئی دور از آنها که داشته شبانی
را برآنها مول کرد که روزی چند بار ، دو بزرگشده را
داخل آن مکان کنند ، تا کود کان را شیر بدند - و خود
داخل نشود و دران نواحی سخنی کفته نشود تا لغت طبی
بشر بدرست آید -

کویند و قی که اطفال بزرگ شند - وقت تکلم آنها
فرا رسید - اول کسیک بر آنها وارد شد ، بداماش آویخته
کله شیوه به (باس) تلفظ کرد که در لغت قبطیان معنی نداشت
و چون نجس کردند در لغت بک از اقوام دیگر ، یعنی کان بود
و در حسب این برهان صربیان از دعوی خود تزل کرده و لغت
طبی را به مملکت آن قوم و اکنارند -

لکن اصر از بحث های علمی و تجزیه های بسیار تحقیق
شده است که انسان دارای لفظ طبی است و اکر هر آنها
اورا دور از جماعت نزیت کنند و در نزد سخن تکوین چیزی
تفلید باره از اصوات آن هم بس از شنیدن ، چیزی ازو مسموع
نموده افتاد ، بلکه بک نفر مسافر که موج دریا اورا به تخته
باره بیکی از جزائر غیر مسکونه (افانوس) انداده بس از سی
سال ، کشی بروجه اتفاق از انجما عبور کرده ، و اورا شکار
کرده باور و بایز آورد ، لغت مادری خود را بطوری فراموش
کرده بود که چند سال عمر دیگر خود را صرف فرا کردن
آن کرد - بواز هم مثل سائز ایناء وطن خود نمیتوانست که
سخن بکوید و متحمل است که آن دو طفل مصری بفرض ساخت
حکایت تفلید صدای بزرگ کرده مشنده چه آنها نان را نبدمه
و نخورد بودند تطلب کنند -

اکر چه اول لفظ که انسان باش تکلم کرده و چکونکی
آن بر ما معلوم نیست - باری اینقدر معلوم است که هیچ بک
از مال مختلفه روی زمین نه در مقام فکر نه در مقام لطق از شخصیتین
روزه مین در جه اصولی نبوده و بدرجی افکار عالی تر ، و لغت
که قدر ما انسان را به حیوان ناطق تعریف کرده . و ناطق را

باله را که موجودین این قویانس و هر قویانس صلح دیگری
در نظر دارند بیان کنم
قتل بک نهاده ملت صدو بخاه ملیون که دارای عواطف
سیمانه صلح جوئی می باشد ! آیا این استزاء بیست ؟ و برای
هین است که (شبکلو) در موقعیت این شرح حال را راجع
زوان اروبا که با ازدایه قدم برون نهاده بود بیان میکرد
حق بود .

فقط در میانه علام زوال اخلاق و سیاسی فقط باوضع موازنه
تا بیدار و متزلزل اروبا و سوء استفادهها در تجویزات وجنه کهای
احمالی معلم ، که مسئولیتی در عمافل اروبا ندارند فقط در اول
شاوره و زمینه مبارزة که در لوزان بین امیر بالزم مغرب و شرق
زهین پیدا شده در کار است فقط در روی اساس بی نتیجه ماندن
عملیات قویانس اولی و دومی لوزان که میخواهد قضایی
ین المللی را در روی اساس تفوق نظامی حل کنند . فقط در روی
هین وضیعت ممکن است باره کتاب جنایت فجیعی مبادرت نموده
و نهاده ملت صدو بخاه ملیونی را بقتل رسانید .

اینک پانچاک دوستان عالی مملکت روسیه و همچنین اتباع
روس که در این مجلس ترجم عرفی حضور به مرسانده اند از
شما خواهش می کنم که در این موقع ، اخرين وظيفة خود را
نیست (و . و . رو اوسکی) که در ماموریت دیبلوماسی مقتول
کردیده است ادعا نموده و با تجاه خاطر و شن این مدافعت استقلال
مل و صلح حقیق را در تمام مملکت ، برخیزیم .

زبان بطور اطلاق از مجله دیستان

نمیت بیان ، یعنی قوه اطمیار مافی الضمیر بتوسط الفاظ
از نام بزرگ المی ، و مایه الامتیاز این نوع از سائز انواع و مورث
هزیت او بردیگر آن است .

انسان هان طور که معلومات خود را در ذهن صرتب کرده
قضایی موجبه و باله ساخته ، و آنها بصورت های مخصوص
رنیب داده شانگی میکرد ، بواسطه بک موهبت مخصوصه این
قوه را نیز دارد که صدای خود را در مقاطع مختلفه ، بقسمت
های کوچک کوچک حروف تقطیع کرده ، از ترکیب آن قسمت ها
فلان ، و از ترکیب کلات جله ها بسازده نخوبیکه شنونده بتواند
افکار اورا بخواند . و او هم از اسیاع کلام ، بهمان نحو مشکل
فکر کند .

و بشایرین ، ناطق سورت ظاهر فکر ، و فکر مجنی ااطی
لطق است وابن هردو بذری هم صربط ، بلکه باهم متحدد
که قدر ما انسان را به حیوان ناطق تعریف کرده . و ناطق را

خوف مجازات متفرق شده بودند تا این روزهای قریب ، امانت کامله به طرف حکمران بوده راحت اهالی را خالی نمی‌سید بناءً علیه عده از اشمار بقصور اینکه تعقب اشمار و مسائل سره فراموش خاطرها شده خواهد بود شروع بسرمه و چاول نهادند . برای تقویت و تعمیق سارقین مذکور از داره قوماندان کوتولی بهرن نقطه مامورین مری و عانی تعین شدند بعضی مامورین که در نوای قریب (بهر) و در موضع مسحی (علی جب) مججه کشف همین مطلب سرا آشت و کنار می‌گردند بنگاه سه نفر رهگذر را می‌بینند که یک راس یابور را از اموال متوجه حمل کرده و بستم بیان سرحد خاک دولت علیه ایرانی قتل میدهند ، باز یابو و اوضاع اشخاص در نظر مامورین مشتبه پیدا کرد . اهل اسلام آرزو کردند که هر کدام از قواعد و احکام صفاتی می‌شود ، لابد نظر باقتصای وظیفه باوهای مثل مسافر تلاقی کرده صحبت وقطع طریق می‌باشد در ضمن مذاکرات و تعارفات دوستانه از الفاظ و کلات بی سروبا و غیر مرتب آنها استدلالات کامله کرده تا آبادانی بایشان همراهی می‌کنند ، وقتیکه بالادی و محل اجتیاع مردم میرسد رسمآما آنها در باز دید اموال حل یابو اس و اخطار کرده اموال را باز دید می‌باشد آلات و اسباب متنوعه از قسم اثاث البته بوساکه قاش های غایب و آنکه لوازمیکه ابدآ کار آمد و مرسوم حاملین مذکور نبوده ظاهر می‌شود در این وقت مامورین کوتولی خان خود را بین و شبه را بصحت قرین یافته سارقین مذکور را که [عنان و مراد غلام محبی الدین] نامدارند باز یابوده ازه کوتولی حاضر می‌باشد . داره کوتولی که شروع باستنطاق آنها نماید بدأ می‌باشد . داشت و همین احکام قرآنی است که ما را بسعادت داریم باشد و همین احکام قرآنی است که ما را بخود انکار ، و در بواطه متأنی طبع و مهارت در پیش و کار خود انکار ، و در مرتبه آخرین اقرار کرد باقی رفقای خود را هم قلمداد می‌کنند چون رفقای شان طلب و احضار می‌شوند از هر کدام آنها استنطاقت مکرر بعمل آمد بعداز این شروع بدستیاب اموال مسروقه که از زمان حاضر و اوقات ماضی سره نموده بودند قرار اظهار شان کرده شده همان بود که مامورین کوتولی در تقویت اموال برآمده از غالبه مقاره های جیال و خرا به خانها اموال زیادی را کشیده بدانه کوتولی حاضر نمودند جون بواقع کذسته اینها رجوع شد قرار اوراق تحقیقات کوتولی اشخاص درین مرتبه هم دستکیر و از کلاک شرمداری بطور حقیقت بلاخبر درین مرتبه هم جنایات خود را اظهار و بقتل [نظر محمد] نام واکراه هم جنایات خود شد قرار اوراق و بقتل آسایی جنب شهر مقتول آسیابان که چند روز قبل در توى آسایی جنب شهر مقتول شده و قاتل آن نامعلوم بود اقرار نمودند قرار یکه از داره کوتولی کسب معلومات نموده ایم اسمی [۲۷] نفر اشتر ایکه دستکیر شده

حواله‌نامه خلیفه

(کشف اموال مسروقه و دستکیری اشمار در هرات)

از جزیده اتفاق اسلام : -

از جندی باین طرف که شمله هائی فتنه و فساد و دزدی و رهی در ولایت هرات بین مساعی جناب ع، ج، وزیر صاحب رئیس هیئت تنظیمیه هرات رو بخاموشی کذسته و اشمار از

حاضر هم ملل هستند که لفت آنها بسیار ناقص و افکار شان بسیار محصور است و از درجه حیوانی چندان بالاتر نرفته اند از قبل طاغه (نذکر شو) در اواسط افریقا و در جنگ از (سوند) و سکنه اواسط (اسپرالیا) که بقدری در عین عقب مانده اند که حتی تأسیس خانواده در میان آنها نشده و پدر در لفت آنها اسما ندارد و طفل نارمان قبل از رشد و قوت در عقب مادر خود میدود و پس از این مستقل از زندگانی میکند و از جهت صنائع در منبه عصر (حجری) و غالباً انسان خواره اند - و این قوم دارای افکار ضعیف ، و لقی این ناقص میباشند که تصورات خودها را که از حدود و حاجات ضروری حیوانی خارج نیست ، بتوطئ آن به یکدیگر می‌نمایند - این میتوان گفت که زبان هم مثل سائر صنائع بشری . موافق ناموس اشو وارقاً ، در خط تکامل تدریجی است و بعور زمان تغیراتی در آن پیدا می‌شود که جلو یزدی از آن ممکن نیست وزبان عصر حاضر باعصر سابق ، و آن باعصر اسبق ازان تقاؤت دارد - بدون اینکه این تقاؤت ، عمده و منتب بشخص یا اشخاص باشد . نهایت این تغیر یافتن السنه ، در عصود قدیمه « نوشتن شاعع نبوده ، بسرعت حاصل میشد و از قبیله نوشتن شیوه یافته » - و لغات در کتاب ها ضبط شده کمتر تغیر با آن راه می‌یابد - به خصوص از زمانیکه نوشتن بواطه اختصار طبع و مادیان های تحریر و امثال اینها اسان شده و در میان صدم شیوه کامل یافته که تغیر السنه در نهایت بلطوه است - مثلاً : - زبان فرانسه بطور قطع زاده زمان (لاپنی) است و در اواسط قرن اول قبل از میلاد ، مقدم ایطالیا که که اوروبای غربی را تغییر کرده اند - این زبان را با خود برده اند - و در اهالی بومی بواطه اختلاط و امتزاج با تخلیه رومی ، شیوه یافته ، و بنامه چند قرن ، با زبان مادری تقاؤت کاملی پیدا کرده و این تقاؤت در قرون اوائل بسرعت و در قرون « سلطی » ببطوه و در قرون اواخر ، یعنی از قرن هیلادی به بعد که فن طبع باعمرصه روز کذاسته در نهایت بلطوه است - تغیری که درین بحث گفته می‌شود تغیر شکل الفاظ و تبدل اسالیب و ساخت کلام می‌باشد ، و این تغیر عمده ایست که پیش از هم ، چیز ، موجب تقاؤت زبان مشق ها زبان مشق منه میکردد و دیگری داخل شدن مفردات الفاظ یابو اسالیب وضع نارنجی یا نخواسته از لغات دیگر و همچنین نقصان مفردات بواسطه مهیج شدن بلکه عده از کلمات و تبدل شدن به کلمات جدید الوضع یاما خوده ، و این قسم تغیر ، آن قدرها که بعضی تصویر محبی نمایند بویت زبان اخلاقی نمی‌کند ، بلکه کاهی زبان را تکمیل می‌کند -

حق یک آبی روایت شده بود آن را می‌نوشتند . بنا بر آن تفسیر های مذکور یک نوع از کتاب های حدیث شماریده می‌شد که عالمآین نوع تفسیر را (تفسیر بالروایه) می‌نامند . تفسیر این عباس و تفسیر طبرانی ازین نوع تفسیرها می‌باشد . اینک اولین تفسیر یکه علمای اسلامش بیدان نهادند و تفسیر بالروایه میباشد اهل اسلام مدتی همین تفسیرها قناعت نمودند . لکن رفته رفته زمانه دیگر کون کردید احتیاجات عمومی تفسیر بذبرفت از یکطرف روایات غیر صحیحه و احادیث موضوعه داخل تفسیر شد ، از طرف دیگر مدنیت اسلامیه رق کرد ، هر کدام از فنون صرف ، نحو ، بیان ، معانی و بدیع بشکل یک عمل مدون در آمد ، خصوصاً عنوم : قلیه در میان اهل اسلام رواج پیدا کرد . اهل اسلام آرزو کردند که هر کدام از قواعد و احکام دین خود را حل می‌نمودند . و هرچه در این خصوص از حضرت رسول (ص) محبی شدند حفظ و ضبط می‌کردند -

اینک بعد از ارتحال حضرت پیغمبر علیه السلام نیز مدنی تهمین طریقه از قرآن کریم استنباط احکام و استخراج معانی محبی نمودند . تاریخه رفته کار بجای رسید که امت اسلامیه را به ندوین کتب تفسیره احتیاج واقع شد . پسند سبب - اولاً عرب از یکطرف ممالک روم و از طرف دیگر بلاد محبم را فتح کرده با اقوام غیر عربیه اختلاط و بدین سبب صفات اولیه زبان خود را غائب نمودند . بنا بر آن عوام عرب از فهمیدن بعض معانی قرآن عاجز ماندند .

نایاب آین اسلام در اطراف عالم منتشر میشد . اهالی روم ایران و زستان جوی جوی داخل این دین میکردندند ، این مسلمانان نازه با وجود اینکه زبان عرب را تحصیل میکردند باز هم فهمیدن احکام قرآنی تمامآ کامیاب نمی‌کردندند . حد آنکه دلشان خیلی آرزو داشت که از حقایق کتاب مقدس خودها واقف کرند ، علمای آن وقت را ممکن نمودند که این احتیاج زمانی ملت اسلام را در نظر اعتبار نمیکردند -

نایاب - نا مقدم از زمان سعادت نشان یا غم بری دور نمی‌شدند ، از تأثیرات تبیت احمدی بیرون می‌آمدند . بجهات دیگر صلات اخلاقیه و صفات قبیله خویش را غائب می‌نمودند علمای اسلامیه دیدند که از کثر احادیث و اخبار یکه درباره تفسیر بعض آیت های قرآن وارد شده بود جمع و تدوین نشود و بصورت کتابی ندرآید احتمال است که با بعض روایات موضوعه کاذهبه آمیخته کردد و باعث شلات امت اسلامیه شود -

اینک همین ملاحظات نایاب علمای اسلام را بجبور کردند که هر هفت بزمیان بستند ، و هر حدیثی که از حضرت پیغمبر علیه السلام درباره تفسیر آیات قرآنیه روایت شده بود آنها را جمع و تحقیق کردند ، و بصورت کتابی در آورند . لیکن این تفسیرها غیر از احادیث یا غم بری حرف دیگری نداشت ، یعنی صاجبان این تفسیرها از پیش خود در حق هیچ آبی چیزی نمی‌گفتند بلکه هر حدیثی که از حضرت رسول علیه السلام در

از داماد [۳۶] نفر را در زدیده بودند و از نزد شان برآمده بیوتو شریعی شد، قرار ذبل است - عبد الطیف احمد - عبد الكریم احمد [ابهای مردابک قتل و در زدیده می باشند] مرداد ابراهیم - میررسول میرهاشم - غلام محمد الدین نور محمد - عثمان بار محمد - فرهاد کل محمد - شیراحمد اکبر [این شش نفر مرد تک در زدیده قتل ذی مدخل اند] حیدر پرول خان - دلاور حیدر - عزیز عطا محمد - محمد امین محمد عثمان - وهاب کداد - لعل محمد امیرولی بای - لغار محمد ولی بای - رحیم عصمت جعید محمد عمر - محمود فیض محمد - جمال محمد عمر - عبد الواحد محمد عمر [این سیزده نفر در زدیده های متعدد شامل و مباشر بوده اند] میرسرور - میراختر - میراکبر میراختر - فقیر للو - میان خان رسول - رسول کمال [این پنج نفر بدزدجهای مذکور ذی مدخل می باشند] - امان افغان : ، رفعت الیت و صداقت کاری مامورین کونوالی هرات تحسین و آفرین میکوئم پذیری است هر کس هفت نماید تکلیف را کوارا کند ممکن نیست که دزدها و اثراور دستکیر نشوند.

تأسیس مکتب

در علاقه داری و لایت اماردره از حسن مسامع آقای عبدالستار خان [علاقه دار و کوشش های وکلای اهالی آنجاییک با مکتب استندان مفتوح کردید (افق اسلام) ایضاً

مکتب مبارک [الصار] در کازار کاه شریف بجو از مزار فیض آثار حضرت خواجه [عبدالله انصاری] قدس سرمه از مسامع جیله جناب شرافت رنجابت آیات آقای [میر غلام عی خان] متولی باشی مزار فیض آثار موسوف باشکوه و شان در غشان تأسیس یافت

ایضاً

مکتب مبارک [امانت] در [زیارتگاه] شریف در مسجد جامع مبارک آن به بیکی از بنایهای تاریخی افغانستان است از بذل مسامع جناب شهامت و شرافت بیان آقای [شیخ محمد الدین خان] [جامی متولی باشی ربت حضرت قطب الانطاپ شیخ احمد جام فراس سرمه افتتاح کردید

ایضاً

درین روزها یک مکتب استندان در بمقان هم دائز شده است

کار خانه کادی سازی

آقای عبد الطیف خان ناجر، سال کذشته بوقوع نایش مصروفات وطنی عزاده بعرض آورده مورد غنیم کشته حضور

ک سودش به پول کاغذی داده شود یا بولطلایی طوری تصفیه شده که نوع پول تعیین و تشخیص نشود. بعد اینها معاهده قسطنطیبه و آتشها در ظرف (۶۰) هفت، تخلیه می شود. بدلت رویه هم اطلاع داده اند که تابعه خود را برای اعضا نمودن فقرات راجه، به آتشها بفرستند. آتشها های دول روز (۱۷) سلطان بحضور تابعه های روزنامه ها اظهار نمودند که برهم، مسائل و موضوعات قابل بحث تاهم طرفین حاصل گشت و درخواهه عصمت پاشاء فرمودند، «صلاح شد».

(ضائعت انگلیس در جنکین مملکت)

جواب کتبی که از طرف (ستانی بالدوین) وزیر مالیه انگلیس (رئیس وزیر اصوصه انگلستان) بحوالی بیکی از تابعه دکان راجع بضایعات انگلستان در جنکین مملکت وارد شده بیان قطعی ضایعات انگلیس هارا درین جنکین استانیک قاطع غیرقابل تردیدی است

لظایف و پیشه معتبر، مقدار عدد بريطانیای کبیر و توان در ظرف تکمیل و اجرام محاربه و جنک عویش [۹۰۴۸۶۲۸] بالغ تردیده که این جمعیت [۶۰۳۱۱۴۲۷] عصوص بريطانیای کبیر بوده و ضایعات این عدد از قرار ارقام ذیل میباشدند:

ضایعات امیرا طوری بريطانيا

مقنول : - (۹۵۶۰۲۳)

مجروح : - (۲۰۱۲۱۹۰۶)

(ضائعت سلطنت عینده انگلستان)

(انگلستان - اسکاتلند - آرلیند)

مقنول : - (۷۲۳۷۰۲)

مجروح : - (۱۶۹۳۷۰۶)

و علاوه برین غیر لظایف که در تعجبه أمرضات دشمن بواسطه پریل و عباره تلف شده اند (۲۴۰۰۰) نفر میباشند و از طرف ذیک از اول نیسان (۱۹۱۴) الی (۳۱) مارت (۱۹۱۹) میزان و مبلغ مصارقات جنکی (۹۰۵۹،۰۰۰،۰۰۰) بوندانگلیس بوده است. و ابن مبلغ مصارقات بشرح ذیل توجه و تأمین شده است:-

بانگلیفات بلا واسطه (۱۸۲۰۰،۰۰۰)

باتلکلیفات بلا واسطه (۹۱۰۰۰،۰۰۰)

باقرشه های ازداخله (۵۱۰۰۰،۰۰۰)

باقرشه های خارجی واجنبی (۱۰۶۰۰۰،۰۰۰)

(اجازه حمل قند باران)

از طرف حکومت سویت رویه اجازه حمل و نقل قند باران صادر شده است.

(اظمامنامه فرس اشجار در بمقان)

راجع به فرس اشجار به دامنه پیر بلند بمقان و آبادی از اغیان آن نظامنامه شریافته و تقریباً مسئله مذکور آزاد نداشته شده است چه شرطی مقرر خیل جزوی و اندک است مثلاً ماله بعد از بیست سال کرنده می شود و آن هم فرجیب بکر و پیه

(اشکیلات معارف)

اشکیلات و نظامنامه معارف درین ایام باز آنچه یافته شکل نشسته بجای نظامنامه اساسی تازه عربی و منتظر شده است.

(تبدیل ماموریت)

(ج) جانب آقای عبداللطیف خان خند مشیر رئیس دائره ارکان حربیه وزارت جبله حربیه حسب تصویب وزارت جبله منبوره به سرافسری نظامی حکومت فرنگین مقرر کردنده اند برای جانب معظم له به این ماموریت شان تبریک گفته توفیق خدمات درخشان برای شان مستثن می شایم.

(انفصال از خدمت)

شنبده شد که آقای عیر محمد شاه خان مدیر پولیس کابل از خدمت شان منفصل شده اند غالباً که این انفصال از باعث الغای مدیریت مذکور والحق آن به کدام دائره دیگر خواهد بود. چون که آقای موصوف از افرازهای بیانیه بافق و هوش و در خدمت جسدی میباشدند هاما که به کدام ماموریت مناسب دیگر مقرر خواهند شد.

وردو

آقای بشیر احمد خان مسقشار سفارت دولت علیه افغانی در ماسکو که ماموریت شان سال کذشته لغو شده بود درین روزها وارد کابل شدند.

(حرکت)

ده نفر عصلین که بر قاعده اینانیه جهت تحصیل انتخاب شده بودند به (۱۴) سلطان مع اخیر از راه رویه بسوی اروپ رهbar کردندند. خداوند تعالی حافظ و ناصر شان باد

(جزای ففات)

شنبده شد که بولیس های تهانه جوک که در قضیه حریق مندوتی غفلت و اهالی نموده بودند پنج سال حبس شدند.

(کافرالس لوزان)

از اطلاعات تازه استباط می شود که مجلس لوزان بهمن زدکهای ختم شده معاهده امضا می شود. مسئله قرض همانی

امضاي معاهده تجارتني روسيه و ايران

معاهده تجارتني ايران و روسیه موافق جبرانکارافی در مسکو
ماضها رسیده است ولي تا هنر و تقدیم مارجان نشده است .

(کاستان)
معاهده انگلستان و هجاز

رویتچین اطلاع حاصل نموده است که طرح معاهده بین

دولت هجاز و دولت انگلستان تهی شده و دکتو ناجی الاصل

عایشه سلطان هجاز بست لندن رسپور است تا معاهده را

امضاي تا معاهده مذکوره استقلال دولت عرب را رسپور

شناخته و حاکم باز روابط دولتی دائمی بین دولتين میباشد

جهنم دولتين متمهد میباشد که با هم دولت ثالثی که مختلف

باتفاق بیک از طرفین باشد داخل موافق و انحصار کردن معاهده

مذکوره به هیچ وجه داخلی در روابط حکومت ترک باسایر

دولت خارجه بیک میباشد دولت معاهده فلسطین جزو منطقه مالک

عرب شمرده شده ولي شکل فعلی حکومت انجارا تغیر نمیدهد

مثله سرحدات بایستی بوصیه مذاکرات دولتی قطع و فصل

شود . هر یک از دولتين در باخته دولت دیگر غایبه سیاسی

خواهد داشت .

معاهده مذکوره شامل مواد مفصل راجع به زوار

و مقررات مخصوصی راجع بازدید و مراجعت به مکه و هجرین حقوق

خارج الملکتی می باشد .

(مذکوره از سیاست آفرین)

لندن ۱۷ — شورای ارائه ساعات متعاقب طعناءه انصوب

نمود که در ذیل این مذکوره مذمت قرار داده

و تقاضا میکند که تمام مسائل مختلف به محکمیت رجوع شود .

(کشکره اجنبیان)

هامبورک — کشکره میان الملل اجنبیان تعاونه کان عالی بین الهرین

که مقر کشکره را دولتی قرار دهد . در طبقه لیدر

سویاپیلت های فرانسه ایران نموده از معاهده و رسای و اشغال

نایابه روشن شدیداً اتفاق نموده و چنین اظهار داشت که میتوان

و سیله تجزیه المان نرامش و سکوت ، برداخت غرامات را

نایاب نمود .

(محاکمه رؤسای قدره باسنجی)

ناشکند ۲۸ — محاکمه عالی رؤسای فتنه باسنجی ها در

سرقند خانه یافت سه نفر از برادر های دیگر حکوم به تبران

شدن هفت نفر دیگر از ساسنه جیوانان سهم این فتنه حکوم به

اعدام شدند سه نفر از متهمین بدلیمال جبس افرادی و برادر

چهارمین دیگر که در طبقیان برضه حکوم شوروی مداخله

داشت تبرانه حامل نموده .

شدت اعتصاب

لاریس — بطور یک از دو سلطنت خبر رسیده است بمحض اطلاع و اصله از نتایج فراسوی بالغ رجهل هزار نفر از کار کران در ناحیه (در توند) در روزه اعتصاب کردند اند و روز دروز و شدت آن افزوده میشود اشتراکون که شروع باقداماتی در روزه کردند میخواهند مهندسین را ودار باعتصاب نمایند و خیال دارند در روزه جمهوری کار کران را اعلان آشند درین کار کران راه آهن نیز عملیات اعتصابی شدت دارد .

روابط انگلستان و روسيه
ریکا — از مسکو چنین خبر داده شده است که اکثریت کیسرهای ساویتی بین عقیده هستند که در صورتی که دولت ساویت از بیلیفات در شرق خود داری نماید انگلستان در سایر مسائل موافق خواهد نمود لظرفی آنها این است که اقطاع روابط عوایب و خیی خواهد داشت و به همین مناسبت در لظرف دارند از بیلیفات دست میآشند هر چند هم تا حال صحبت اظهارات دوست ایلانیس را دولت ساویت تصدیق نمایند و دوست ایلانیس را دولت ساویت تصدیق نمایند و دوست ایلانیس را دولت ساویت میخواهد بذمین طریق مذکور حاکم است که دولت ساویت میخواهد بذمین طریق بدفع الوقت بذرازند و بیلیفات خود را علی تو نماید .

﴿شکر نایابه کان عالی بین الهرین﴾
احسارت عالیه اسلامیه و عوایض سامیه ملوکانه اعلیه حضرت پادشاه افغانستان خلد الله ملکه و سلطانه نسبت بعلت اسلامی خصوصاً در اولین تلگرافیک بمناسبت فتح باب خبارات بین مملکتین افغانستان و انگلستان دائر بتصویب کامل از اطلاع میگشود کردند باعث منزید تشکرات صمیمانه وادعیه خالصانه عاده مسلمین شد اینها این جمیعت بنام ملت بین الهرین تشکرات و امانتات خود را با نسده سنتی ملوکانه تقدیم می نمایند .
مهدي الحسيني معتمد جمیعت نایابه کان عالی بین الهرین

(زن کارنک)

شخصیکه ده هزار زن دارد ۱۱۹
اگرچه این خبر بی اندازه تعجب آورست ولی در عین حال حقیقت دارد . این شخصیکه ده هزار زن داشته سلطان متوفی سیام بود

آدمی سلطان سابق سیام دهزار نفر زن داشته و از آنها سرقدن خانه یافت سه نفر از برادر های دیگر حکوم به تبران شدند هفت نفر دیگر از ساسنه جیوانان سهم این فتنه حکوم به اعدام شدند سه نفر از متهمین بدلیمال جبس افرادی و برادر چهارمین دیگر که در طبقیان برضه حکوم شوروی مداخله داشت تبرانه حامل نموده .

ولی سلطان اختیار دارد که بیک یا چند نفر زنای خود را

بعقرین و حواتی خوش بخشد

بواسطه این نوع تعداد زوجات که عدد اولاد سلطان از حد

تجاوز میکند شناختن فرزندان خوش برای پادشاه صورت

داشته وزمانیکه میل میکند که بایک از آنها مشغول شود همینقدر

می کوبد که بچه ای را بیش من سوارید و بدون استک فرق

مابین بیک مادیکری بکاره از کدام از جمیعت بچه را نزد او

سوارند بدین آن اکتفا نمیکند .

لازم بشرح بست که برای اداره نمودن اینمه فرزند

سالیانه ملیونها دلار لازم می باشد

بن از این که نمدن از با داخل مملکت سیام کردند بلکه

وقتی سلطان متوفی مزبور احساس نمود که نعلم باعثی از

فرزندان ضرورت بیدار کرد .

با براین بازدید نفر از فرزندان خود را آهاد امیرات

و شریقات بودند انتخاب نموده برای تحصیل در دارالفنون های اروپا

اعزام داشت زمانی که اینها فارغ التحصیل شده بملک خود عوادت

کردند بواسطه این که تمدن غربی اخلاق ایشان اعوض کردند

خلیل از خارج فرقه العاده در باری را موافق نمدن اروپا کاستند

سلطان حالیه سیام پیشه از دارالفنون (اکسفورد)

لندن بوده و زمانی که برای بذری خوار کرنت که اورا و بعهد

خود قرارداده در عین مراجعت او از انگلستان که میخواست

شروع بدخالت در امور سیاست اجتماعی نماید صد هر از خشکل

ترن خانها را برای او انتخاب و زوان کرد بلکن ویمیان

محفظه های لطف بذری را رد کرد و چنین گفت (ید ربان من عیوانم

داخل خط امداد روزهات شوم زیرا که این قضیه برخلاف نمدن و آداب

و شرایع اروپا میباشد در میان ملت از پاوه حقی سلطان آهانی

پیدائیشود که بیش از بیک از شریک حیات خود داشته باشد)

بدرش از این حرف های فرزند خود خیل مکد شده

و با ساعتی که اورا برای فراز فرقه نمذنت از این اعزام داشته

بود لعنت فرستاده و وقیسیکه یقین کرد که نمیتواند اورا به

این قضیه بخوبی و ملزم نماید از او تقاضا کرد که افلان بایک از

خواهان خود تزویج نموده و اورا ملکه غاید و یعهد این

بیش نهاد پدر را نیز رد کرد و اظهار نمود که اروپائی ها

بیش از بیک را خواهند داشت برای این مسئله از

ازدواج با خواهان و دختر پدر را خرام داشته و این مسئله را

خارج از اصول انسانیت محسوب میدارند .

میگویند این اصرار و یعهد دز عدم اتباع و تغیر طریقه

آبا و اجداد خود در قضیه ازدواج عامل موثر در فوت پدرش

بوده و پدر در حالتیکه کامل ادل شکسته شده بود از دنیا حرلت

نمود .

(۱) امیرات (۲) شریفات (۳) عامیات برای سلطان

سیام واجب بود که پیش از ازدواج بایک از امیرات عدد از شریفات

و عامیات را داشته باشد که فوراً بخدمت مشار ایها قیام نمایند

زنهایک از امیرات محسوب می شوند عبارت انداز شهرزاده شهزاده

خانها که از سلطان آمده باشند و چون سلطان عبور

است چنین زنهایک لیاقت ملکه بود داشته باشد بکریه بعضی

ادقات لازم می شود که باخواه پدر خود ازدواج آئند جنان

که زن سلطان فعلی آن ملکه همه خودش می باشد .

﴿اعلان شرکت امایه﴾

شرکت تجارتی امایه، اختصاراً درین اعلان خویش به اهالی وطن عنیر اشعار میدارد که بهترین رسانه از رفع احتیاجات طبیعی نوع بشر تجارت است. درین عصر پیسم مضمون افکار و موضع موضوع و کوشش های دول علمای جمیع بهمن تجارت است چنانکه باعث قوت و شوکت و اعتبه ارمنی و دول اروپا کشته تجارت است مناقشات و خوارزی و انحراف و دوستی دول پایکوبکر برای تامین منابع مربوطه به تجارت است، و بهترین طریقه برای ترقی تجارت انشاء شرکتها است.

در مملکت هنر زمان مع الاف ناجا لا بسته ایش شرکتها اقداماتی نشده و بصورت افزایدی در بازار بیع و شرای همکار تجارت داریم. تجارت افزایدی لسبت بشرکت های عمومی دائماً پایه بسیار را مالک است. فرزا در تجارت علوم است که، قدر سرمایه زیاده تر باشد منفعت زیاده تر است. مبادله هر اندازه زودتر شود قابل داشت بیشتر است. تجارت افزایدی ازین غایب نظریه محروم مانده. سرمایه بیک ناجر ولو هر قدر زیاده تر باشد به نسبت سرمایه چندین ناجر همکار شرکت آشکنیل نهایت کمتر خواهد بود سرمایه اندک متفاصل است اموال التجارت خود را مستقیماً در بازار های عمومیه دینما رسائده متواجد بلکه در بینادر و بلاد ایندائي همکار خارجیه بقیمت نازلی بفروشد که اموالی که می خورد بایشی از امداد ایندائي خارج، بقیمت کران شری غاید. از اینجهات در خرد و فروش افزایدی تجارت فتح زیاده نمی خورد. و تروت عمومی را از دیگر طرف سکته وارد می سازد. اما شرکت ها و جمیعت های تجارتی که از سرمایه چندین هزار آشکنیل می شود میتواند بکثرت سرمایه صادرات داخله را در بازار های عمومیه دینماز اندک بقیه مابقی بفروشد و واردات خارجها از منابع اصلیه آن به قیمت درستی خریداری گوده از منافع آن متعنی کردد و با بصورت زوت عمومیه و اقتصاد وطنیه را تامین و رفع احتیاجات غاید. و نیز تأمین شرکت ها میتواند بول عمومی را که اسباب پر اکنندگی در حالت سکوت باقیانده روی کار اندازد. پس برای حصول این مقصد مقدس اول باول نایس شرکت های تجارتی اهم و الزم است. این است که بسایه مراحم وای سرمایه امدادار افغانستان اعلیحضرت ها وی اطاف بک جماعة افزاید وطنی شرکتی تأمین یافت که حاضر است بیک سرمایه مختصر و بیوت. بشم. سنه لا جورد. قالین. این اشیای اربعه پیداوار داخل مملکت را تجارت کردن بخدمات خارجیه آرزو دارد.

مقصد این شرکت نخستین افق اعلاوه از حصول منافع مشروعه تا بکدرجه رفع احتیاجات و طبیعت خص. صالشان دادن راه تجارت و تشویق اهالی برای تأمین شرکت های وطنی میداشد. این موسسه مل مادلین شرکت داده است چون در سایه مساعدت ذات شوکنیت اعلیحضرت شهریار چهار بخت نایی تأمین یافته است اینست نایی کرامی اقدس هایونی موسوم به (شرکت امایه) و اداره صکریش در راهی تخت کابل و شعبه های آن در ولایت قندھار و ترکستان است.

صورت آشکنیلات و اجرای آن موافق بلاحه اساسیه شرکت امایه است که طبع شده و در اداره شرکت بهر یک ازولا بات ثلاته موجود است و بخوا هشتمان رایکان اهدا میگردد. ماده صداین موسسه را با صورت اجرای آن برای استحضار خاطر هموطنان محترم اعلان نموده امید مندم که اسباب تشویق و ترغیب هموطنان برای تأمین شرکت های متعدد دیدگری کردد حضر اینها میل باشند که باشند میتوانند بداره های ثلاته مقامات مرقومه وجوع فرمایند.

(اداره صکری شرکت تجارتی امایه)

در مطبوعه مائیز خام مبارکه دارالسلطنه کابل طبع گردید